

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

тестът е примерен вариант, разработен от МОН.

Прочетете текста и изпълнете задачи от 1. до 8.

Кольо Фичето е забележителен творец на българската Възрожденска архитектура. И той е самоук като много други майстори. Всичко, каквото е видял или научил от други майстори, не го копира сляпо, а творчески го пресъздава.

В Свищов той е построил църква с въртяща се врата. Тази църква и до днес е най-забележителният паметник в града. В Ловеч той е направил единствения покрит мост с магазини от двете страни. Такъв мост има във Флоренция, но Кольо Фичето никога не е бил в Италия.

Особено интересна е историята около построяването на прочутия мост на река Янтра при град Бяла. Полският инженер, на когото било поръчано строителството, иска 3 милиона гроша. Тогава турците повикват Кольо Фичето. Той иска да види мястото и тогава да отговори ще може ли да построи моста и колко ще струва. Изчислява, че мостът ще струва 700 000 гроша. Турците го питат дали няма грешка. Кольо Фичето казва, че ако не построи моста за 3 години и за 700 000 гроша, могат да му отрежат главата. И наистина изпълнява обещанието си. Всички остават възхитени от таланта му.

(М. Стоянова, Е. Стоянов)

1. Текстът е откъс от:

- а) пътепис;
- б) научна статия;
- в) научнопопулярна статия;
- г) откъс от пътеводител.

2. Темата на текста е:

- а) Кольо Фичето - забележителен творец на възрожденската архитектура;
- б) Църквата в Свищов - дело на Кольо Фичето;
- в) Архитектурните качества на покрития мост в Ловеч;
- г) Построяването на моста на р. Янтра при град Бяла.

3. Ключови думи в текста са:

- а) други майстори - турците;
- б) забележителен творец - покрит мост;
- в) самоук майстор - 700 000 гроша;
- г) забележителен паметник - мост на р. Янтра.

4. Как създава своите сгради Кольо Фичето?

- а) Копира известни световни образци.
- б) Учи се от построеното по-рано.
- в) Творчески пресъздава наученото от други.
- г) Смесва различни стилове.

5. Коя е най-характерната особеност на сградите, построени от Кольо Фичето?

- а) Те съперничат на световните образци в архитектурата.
- б) Копират сградите на Флоренция.
- в) Всички сгради рязко се отличават една от друга.
- г) В тях има много български дух.

18 - 22. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

18.

- а) Защо не се обади?
- б) Ще кажеш ли най-после защо не се обади?
- в) Не се обадох защото нямах време.
- г) Той не обясни защо не се обади.

19.

а) Това, че е мълчалив и не умее да разказва увлекателно, той смяташе за свой недостатък.

- б) Каза, че не е учил за днес и че е без домашно.
- в) Той не се обади и тази вечер макар, че беше обещал.
- г) Толкова се уморих, че когато се върнах вкъщи, веднага заспах.

20.

- а) Винаги, когато има време, той идва тук.
- б) Той идва тук, само когато има време.
- в) Той идва тук, когато има време.
- г) Когато има време, той винаги идва тук.

21.

а) Още древногръцките астрономи стигнали до извода, че Земята обикаля около Слънцето.

б) Идеята им, че Земята обикаля около Слънцето не била приета от техните съвременници.

- в) Че Земята обикаля около Слънцето, е неоспорим факт.
- г) Днес всички знаем, че Земята обикаля около Слънцето.

22.

- а) Той нито пише, нито се обажда.
- б) Не знаем нито какво прави, нито къде ходи.
- в) Не познавам, нито един от тях.
- г) Бях много зает и нямах време нито да се обаждам, нито да пиша писма.

23. Коя от следните думи е синоним на фатален?

- а) тайнствен;
- б) свръхестествен;
- в) съдбоносен;
- г) ексцентричен.

24. Какво означава фразеологичното словосъчетание „слагам рога”?

- а) надвивам;
- б) отнемам свободата;
- в) лъжа;
- г) изневерявам.

25. Кой от следните изрази не е синоним на останалите?

- а) неискрено поведение;
- б) дръзко поведение;
- в) оскърбително поведение;
- г) предизвикателно поведение.

26. В кой ред думите не са антоними?

- а) ням - разговорлив;
- б) кротък - буен;
- в) ангел - дявол;
- г) праведник - грешник.

27. От кое Ботево стихотворение са следните стихове:

Лежи юнакът, а на небето слънцето спряно сърдито пече, жътварка пее нейде в полето и кръвта още по-силно тече!

- а) „Хаджи Димитър”;   в) „До моето първо либе”;
б) „Хайдутите”;   г) „Обесването на Васил Левски”.

28. В кой ред жанровете са типични за българската литература от първите десетилетия след Освобождението:

- а) роман, новела, сонет;   в) балада, поема, житие;
б) повест, песен, лирическа миниатюра;   г) повест, ода, разказ.

29. Кое от следните заглавия е на Ботево стихотворение:

- а) „Левски”;   в) „Заточеници”;
б) „Моята молитва”;   г) „Черна песен”.

30. Автор на „Ни лъх не дъхва над полени” е:

- а) Петко Р. Славейков;   в) Иван Вазов;
б) Пейо Яворов;   г) Пенчо П. Славейков.

31. На кой литературен герой принадлежат следните думи:

„Па и мене нали ми се иска - я депутат да ме изберат, я кмет. Келепир има в тая работа...”

- а) Иванчо Йотата;   в) Дядо Либен
б) Бай Ганьо   г) Павел (от „Гераците”)